

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут історії політології і міжнародних відносин

Кафедра всесвітньої історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Русько-польські відносини X–XIV ст.

Освітня програма 032 історія та археологія (історія)

Спеціальність 032 історія та археологія (історія)

Галузь знань 03 гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Русько-польські відносини X–XIV ст.
Викладач (-і)	Мирослав Михайлович Волощук
Контактний телефон викладача	+380342596103
E-mail викладача	Myrkomyrko79@gmail.com
Формат дисципліни	Лекційні, практичні, індивідуальні завдання. Самостійна робота у широкому вимірі персональних практик студента
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	передбачаються
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальний курс упорядкований на основі освітньої програми, а також детального багаторічного вивчення угорсько-польських історичних контактів (X–XIV ст.). Ключовою на цьому тлі стала участь у програмі <i>Erasmus+ Ianus II</i>, котра упродовж 2015–2016 рр. уможливила проведення ґрунтовної евристичної роботи у бібліотеках та архівах Польщі з метою дослідження руських поселенців держав П'ястів XI–XIV ст. Навчальна дисципліна розрахована на значно глибше дослідження насамперед студентами, але й у перспективі – аспірантами та докторантами, наших із поляками двосторонніх відносин, які на сьогодні потребують кращої репрезентації, адже не секрет, що головна увага такого стибу студій зосереджена, головню на драматичних подіях двосторонніх відносин XVII–XVIII ст., кінця XIX – першої половини XX ст. Спецкурс містить найважливішу, на думку упорядника методичних рекомендацій, інформацію у сфері джерелознавства, історіографії та головних проблем історії угорсько-польських відносин X–XIV ст., теми лекційних занять, науково-практичних семінарів, самостійної роботи та питання, що виносяться на екзамен.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета та цілі курсу опираються на освітню програму, програмові вимоги, що включають перелік найосновніших тем, які обговорюватимуться на лекціях, готуватимуться студентами на практичних, або ж виконуватимуться як самостійна робота (конспект монографій, творчі виступи, есе, мультимедійні презентації тощо). Однак під час навчання тематика може змінюватися залежно від напряму розвитку викладання предмету. Усестороннє опрацювання запропонованих тем має надати студентові не лише широку базу знань із окресленого предмета, а й закріпити відповідні практичні навички (див. пункт 4. Результати навчання (компетентності)).</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>1. Робота з першоджерелом</p> <p>Студент отримує фрагмент латиномовного документа польської канцелярії або ж джерела на староболгарській (церковнослов'янській) доби Середньовіччя (оригінал або вже відчитана його версія – у випадку тексту на латині) задля типологізації, встановлення авторства та часу написання, вичленення незнайомої термінології (власні назви – імені, предикати, прізвиська осіб, географічні локоніми й хороніми, спеціальні поняття – уряди, адміністративну номенклатуру, етноніми тощо) та її пояснення, а також коментаря отриманого фрагмента джерела.</p>	

2. **Опрацювання спеціалізованої музейної експозиції**

Студент з цією метою самостійно відвідує музей, у якому присутні спеціалізовані тимчасові медієвістичні виставки або стаціонарні покази. Його завдання передбачає опрацювання та класифікацію цієї експозиції за характерними критеріями побаченого, наприклад: війна, побут і повсякдення, господарство і ремесла, світ релігійних уявлень і міфологія, освіта і наука, символи влади та ін. Прикінцевим варіантом підготовки є розгорнутий конспект та усний виступ. Вітається мультимедійна презентація, а головно – вміння вичленити польські чи властиво руські з походження музейні експонати, вміти їх належним чином охарактеризувати.

3. **Археологічний артефакт**

У цьому випадку студент (як продовження попереднього завдання) має справу із живим свідком матеріальної минувшини – окремим археологічним артефактом (музейний експонат, приватна власність, підйомний матеріал під час польових досліджень тощо). За допомогою інструментарію спеціальних історичних дисциплін та даних археології він має навчитися атрибутувати цей предмет дослідження, датувати, пов'язати із чітким колом осіб та пояснити його використання, зіставити і порівняти з іншими типологічно схожими артефактами, вміти встановити його вартість.

4. **Спеціалізована бібліографія**

З метою вироблення навичку проведення наукових студій, виховання академічної доброчесності та наукової етики студент повинен навчитися грамотно скласти бібліографічний опис видань на різну тематику, що стосується навчального курсу. З цією метою пропонується компоновання в окремому конспекті списку джерел кількістю до 50 позицій з довільно обраної студентом теми в рамках спецкурсу, що читається.

5. **Розробка медієвістичного туристичного маршруту**

Збір та обробка даних про перелік медієвістичних пам'яток тієї чи іншої частини нашого краю, тісним чином пов'язаним із середньовічними русько-польськими контактами, мають допомогти студентові скласти мапу туристичного маршруту, чітко прописати логістику та кошторис витрат поїздки, рекламу, екскурсійну програму й дозвілля. Йдеться й про евентуальне відвідання земель, що у Середні віки входили до складу держав П'ястів, а з 1320 р. – королівства Польщі.

6. **Термінологічний диктант**

Під час практичного заняття студент отримує комплекс середньовічних термінів з історії русько-польських відносин, які має вміти розлого пояснити, датувати та чітко пов'язати з конкретними історичними подіями, назвавши джерело чи комплекс джерел, в яких вони згадуються.

7. **Коментування документального та художнього історичного кіно**

Завдання студента передбачатиме складення фахового історичного коментаря до довільно обраного документального та художнього історичного фільму на тему спецкурсу, вичленення в сюжеті історичної правди і режисерського вимислу, локалізацію місцевості розгортання ключових подій, датування їх, встановлення головних героїв, окреслення побуту та повсякдення тощо.

8. **Переклад статті з польської мови**

Завдання, що передбачає володіння навиками польської задля роботи з історичними дослідженнями польських вчених. З огляду на популярність останніми роками вивчення польської мови в закладах середньої освіти області і міста Івано-Франківська вважаємо такого стибу завдання особливо цікавим і дидактично доцільним.

5. **Організація навчання курсу**

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
5	Історія і археологія	3 курс	нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Джерела. Літописання. Походження та інтерпретація літописних текстів. Польські джерела. Хроніки, аннали та канцелярії держав П'ястів. Угорська наративна спадщина та дипломи («малі хроніки» про поляків). Західноєвро- пейський матеріал (Австрія, Німеччина, Чехія тощо). Пошук, виявлення та введення в науковий обіг нових джерел у XXI ст.	лекція	«Великая хроника» о Польше, Руси и их соседях XI–XIII вв. / [вступ. статья Н. И. Щавеве- вой]. Москва : Изд-во МГУ, 1987. 259 с. Волощук М. М. Вплив Польщі на угро-руські відносини XI– XIII ст. у документах Арпадів і П'ястів // Україна Соборна. Збірник наукових статей. Київ : Національна Академія наук України, Інститут історії України НАНУ, 2006. Вип. 4. Т. 2. С. 157–164. Галицько- Волинський літопис. Дослідження. Текст. Коментар / [за ред. М. Ф. Кот- ляра]. Київ : Наук. думка, 2002. 396 с. Купчинський О. Акти та документи Галицько- Волинського князівства XIII – першої	4	-	Впродовж лекції

		половини XIV століть. Дослідження. Тексти. Львів: Наукове Товариство імені Шевченка, 2004. 1283 с.			
Війна і мир. Проблема широкого фронтиту. Так звані «Червенські гради» в русько-польських взаєминах XI–XIII ст. Військові кампанії на Русь Болеслава I Хороброго та Болеслава II Сміливого або Щедрого в XI ст. Русько-польські міждинастичні військові союзи XII–XIII ст. Військовий вимір походів на Русь Казимира III	лекція	Волощук М. М. Rutheni in Polonia XI–XIII vv.: краткие очерки проблемы // Colloquia Russica / [pod red. Vitaliya Nagirnego]. Kraków : Uniwersytet Jagiełłoński, 2014. Series I. V. 4 : Rurikids in dynastic relations: politics, customs, culture, religion (10 th –16 th c.). Publication after 4 th International Conference, Mogilno, 14–16 th November, 2013. S. 143–153. Головко А. Б. Древняя Русь и Польша в политических взаимоотношениях X – первой трети XIII вв. / АН УРСР, Институт истории. Киев : Наук. думка, 1988. 134 с. Юсупович А. «Перемышль, Червен и иные грады» и их территориальная принадлежность в конце X – начале XI	2	-	Впродовж лекції

		<p>в. // Средневековая Русь. 2016. Вып. 12. С. 27– 62.</p> <p>Юсупович А. Чи ходив Володимир Великий на/до ляхів? (польсько- руські відносини наприкінці X – на початку XI ст.) // Український історичний журнал. 2015. № 5. С. 43–69.</p>			
<p>Шлюби. Руські дружини польських П'ястів XI– XIII ст. Польські наречені Рюриковичі в та їхніх вплив на Русі. Жінка- регент (на прикладі Гримислави та Переяслави) Статистичн ий вимір русько- польських матримоніа льних відносин</p>	лекція	<p>Войтович Л. В. Княжа доба на Русі: портрети еліти. Біла Церква : Видавець Олександр Пшонківський, 2006. 782 с. Волощук М. М. Княгиня Грифіна Ростиславівна, її польський шлюб та ймовірне руське оточення двору // Галичина: науковий і культурно- просвітній красназничий часопис. Івано- Франківськ, 2016. Вип. 28. С. 12–19</p>	2	-	Впродовж лекції
<p>Королівство Русі і королівство Польщі. Інституційн і відмінності постання королівства Русі та</p>	лекція	<p>Волощук М. Проблеми інституалізації королівства Русі XIII–XV століть: до постановки проблеми // Алманах Б'гарска</p>	2	-	Впродовж лекції

<p>королівства Польщі. П'яти у боротьбі за спадщину Романовичі в середині – другої половини XIV ст.: династичний вимір. Доля коронаційних регалій королів Русі: корони, престол, фрагменти Животворящих Хрестів. Володарі династії Анжу і Ягеллонів – <i>heres terre Rusciae</i></p>		<p>україністика. Софія : Софійський університет «Св. Климент Охридський», 2019. Брой 8. С. 84–95. Дрогичинь 1253. Матеріали Міжнародної наукової конференції з нагоди 755-ї річниці коронації Данила Романовича / [упорядники О. Жерноклеєв, М. Волощук, І. Гурак]. Івано-Франківськ : ЛІК, 2008. 186 с. Король Данило Романович: культурна і державотворча спадщина його доби. Монографія / [під ред. М. Бевза і Ю. Лукомського]. Львів : Вид-во «Растр-7», 2016. Bazkiewicz J. Odnowienie Królestwa Polskiego 1295–1320. Poznań : Wyd-wo Poznańskie, 2008. 190 s</p>			
<p>Місяця пам'яті. Столиці-резиденції та придворне життя. Руське оточення П'ястів та</p>	<p>лекція</p>	<p>Поппэ А. К истории романских дверей Софии Новгородской // Средневековая Русь / [редкол. Г. К. Вагнер, Д. С. Лихачев, П.</p>	<p>2</p>	<p>-</p>	<p>Впродовж лекції</p>

<p>польське – династії Рюриковичі в. «Кодекс Гертруди» XI ст. Сімейні цінності та священні реліквії в русько-польських стосунках</p>		<p>А. Раппопорт]. Москва : Наука, 1976. С. 191–200. Пчелов Е. В. Польская княгиня Мария Добронегна Владимировна // Восточная Европа в древности и средневековье. Древняя Русь в системе этнополитических и культурных связей. Чтения памяти члена-корреспондента АН СССР Владимира Терентьевича Пашуто, Москва, 18–20 апреля 1994 г. Тезисы докладов. Москва, 1994. С. 32–33. Сили Ш. Кодекс Гертруды: Ч. 1. Новое прочтение иконографической программы // Древняя Русь. Вопросы медиевистики. 2014. № 3 (57). С. 90–109</p>			
<p>Міграційні процеси. Скандинави й руси на службі перших Пястів X – початку XI ст. Польські вельможі в руських землях XI–</p>	<p>семінар</p>	<p>Волощук М. М. Єпископ Кракова <i>Procopius de Russia</i> (1292/93–1295 pp.). Умовна етнічність та генеалогічна належність // <i>Monografie Pracowni Badań nad Dziejami</i></p>	<p>2</p>	<p>1-5</p>	<p>Впродовж семінару</p>

<p>XIII ст. Руські єпископи латинського світу та руські бояри Польщі XII–XIV ст. Руська торгівля та руське тло польських міст XII–XIV ст.</p>		<p>Rusi Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego / [red. D. Dąbrowski, A. Jusupović]. Kraków : Avalon, 2018. T. 5 : Polska, Ruś i Węgry : X–XIV w. S. 99–129. Назаренко А. В. Древняя Русь на международных путях: Междисциплинарные очерки культурных, торговых, политических связей IX–XII вв. Москва : Языки русской культуры, 2001. 784 с. Сидоренко О. Ф. Українські землі у міжнародній торгівлі (IX – середина XVII ст.) / [АН України, Інститут історії України; відп. ред. М. Ф. Котляр]. Київ : Наук. думка, 1992. 332 с.</p>			
<p>Бої та битви. Битва під Мозгавою 13 вересня 1195 р. Бій під Завихостом 19 червня 1205 р. Битва під Галичем 23–24 березня 1221 р.</p>	<p>семінар</p>	<p>Гарді Д. Руські та угорські джерела про князя Ростислава Михайловича і Ярославській битві, або До питання про історію лицарської культури // Записки НТШ. Львів, 2012. Т. 264 : Праці</p>	<p>4</p>	<p>1-5</p>	<p>Впродовж семінару</p>

<p>Битва під Ярославом 17 серпня 1245 р. Битва біля Воріт 19 червня 1266 р.</p>		<p>Історично-філософської секції. С. 368–373. Головко О. Б. Останній похід князя Романа Мстиславича у джерелах та історичній думці // Український історичний журнал. 2009. № 4. С. 28–47. Maciejewski J. Biskup krakowski Pelka a bitwa nad Mozgawą w 1195 roku // Kwartalnik historyczny. 2017. R. CXXIV. Z. 3. S. 411–438</p>			
<p>Угорське королівство Руські та польські сюжети життя й правління Володислава I Святого. Русько-польські сили в боротьбі за угорський престол Бориса Коломановича. Спішська угода 1214 р. та поділ спадщини Романа Мстиславовича. Матримоніальний світ взаємин короля Бели IV: руські та польські</p>	<p>семінар</p>	<p>Волошук М. М. «Русь» в Угорському королівстві (XI – друга половина XIV ст.): суспільно-політична роль, майнові стосунки, міграції / [відп. ред. Л. Войтович]. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2014. 496 с. Волошук М. М. Problem tytułarnego konfliktu monarchów Węgier i Polski o ziemię Halicką w końcu XIV w. // Jogailos ir Vytauto laikai. Mokslinių straipsnių rinkinys, skirtas</p>	<p>4</p>	<p>1-5</p>	<p>Впродовж семінару</p>

<p>зяті династії Арпадів. Польсько-угорські кампанії в Галицьку й Волинську землі XIV ст. Руська титулатура П'ястів, Анжу та Ягеллонів: проблеми поділу королівства Русі</p>		<p>Žalgirio mūšio 600-osiom metinėms / [red. kolegija V. Kamuntavičienė]. Kaunas : Vytauto Didžiojo Universitetas, 2011. S. 149–156. Головко О. Б. Корона Данила Галицького: Волинь і Галичина в державно-політичному розвитку Центрально-Східної Європи раннього та класичного середньовіччя. Київ: Стилос, 2006. 575 с.</p>			
<p>Монголи. Що у Польщі й на Русі знали про монголів до середини XIII ст.? Монгольське вторгнення 1237–1241 рр. на Русь і в Польщу: порівняльний аспект. Руські учасники монгольських кампаній у землі П'ястів другої половини XIII ст. Тевтонський орден та Улус Джучі (Золота Орда) в</p>	<p>сермінар</p>	<p>Войтович Л. В. Галицько-волинське князівство і королівство Русі та монголи // Проблеми історії війн і військового мистецтва/ [за ред. Л.В.Войтовича]. Львів, 2019. Вип. 2. С. 45–146. Волошук М. М. Русско-венгерские отношения периода хана Узбека (1313–1342) // Золотоордынская цивилизация. Казань, 2013. № 6. С. 61–70. Каминская М. Монголы?</p>	<p>2</p>	<p>1-5</p>	<p>Впродовж семінару</p>

<p>русько-польських взаєминах першої половини XIV ст.</p>		<p>Половцы? Русские? Находки оружия монгольского типа на польских землях и их историко-культурных контекст // Colloquia Russica / [ed. V. Nagirnyy, A. Mesiarkin]. Krakov ; Bratislava : Uniwersytet Jagielloński, 2015. Series I. V. 5. (Rus' a stredná Európa v 11. až 14. storočí. Publikácia z piatej medzinárodnej konferencie, Spišská kapitula, Slovensko 16–18. Október, 2014). S. 225–247</p>			
<p>Церква. Кирило-мефодіївська та латинська традиції на Русі і в Польщі X–XIII ст. Чернечі ордени францисканців та домініканці в на Русі XIII–XIV ст.: польський вимір проблеми. Духівництво та русько-польські</p>	<p>семінар</p>	<p>Волощук М. М. Католицькі єпископи з династії Рюриковичів у XII–XIV століттях // Colloquia Russica / [pod red. V. Nagirnego]. Kraków : Uniwersytet Jagielloński, 2018. Series I. V. 8 : Religions and beliefs of Rus' (9th–16th centuries). Publication from the 8th International Scientific Conference,</p>	<p>2</p>	<p>1-5</p>	<p>Впродовж семінару</p>

<p>матримоніальні практики XI–XIV ст. Хрестові походи в рецепції руських і польських еліт XI–XIII ст.</p>		<p>Lviv, 5th–8th November, 2017. S. 291–302. Кралюк П. М., Смирнов А. И. Роль святых Кирилла и Мефодия в становлении православно-славянской культуры // Вестник Томского государственного университета. 2017. № 416. С. 107–112. Стасюк А. Участь Ордену францисканців у переговорах Романовичів з папством у 40-х роках XIII століття // Княжа доба : історія і культура. Львів, 2014. Вип. 8. С. 257–270</p>			
<p>Історіографічний дискурс. Просвітництво та романтизм. Як поділи Речі Посполитої 1772–1795 рр. вплинули на вивчення русько-польських відносин у XIX ст. Від Антіна Петрушевича до Михайла Грушевського: формування</p>	<p>семінар</p>	<p>[Волошук М., Grala H.] Debate I. Ruthenians in Poland and Poles in Rus' in the 11th–13th centuries // Colloquia Russica / [pod red. Vitaliya Nagirnego]. Kraków : Towarzystwo wydawnicze „Historia Iagellonica” ; Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemyślu, 2019. – Series I. V. 9 : Rus' and Poland (10th–14th centuries).</p>	<p>4</p>	<p>1-5</p>	<p>Впродовж семінару</p>

<p>вітчизняної візії поляків і Польщі у XIX – на початку XX ст. Між світовими війнами: вивчення русько-польських відносин у СРСР та Польщі 1918–1939 рр. Переваги та недоліки «соціалістичного братства» в розумінні спільного минулого. Як змінювалося бачення русько-польських середньовічних зв'язків у 50–80-х рр. XX ст. Неопозитивізм та постмодернізм на сучасному етапі історіографічного дискурсу. Історичні школи, напрями та теми наукових студій русько-польських відносин X–XIV ст. Головні проблеми і виклики української</p>		<p>Publications from the 9th International Scientific Conference, Przemyśl, 5th–8th December, 2018. S. 359–371. Домбровский Д. «Историографическое невезение» или Несколько слов об исследованиях генеалогии волынских Изяславичей на основе Ипатьевской летописи // <i>Rossica antiqua</i>. Исследования и материалы. 2006. С. 285–290. Нагірний В. проблеми історії галицько-волинських земель X–XIV століть у висвітленні польської історіографії міжвоєнного періоду // <i>Княжа доба : історія і культура</i>. Львів, 2010. Вип. 3. С. 331–362</p>			
---	--	--	--	--	--

та польської історіографії на початку ХХІ ст.					
Шлюби	СР	Донской Д.В. Рюриковичи. Исторический словарь. Москва: Русская панорама, 2008. 788 с.	10	1-15	Впродовж семестру
Поляки і держави Ростиславовичів та Романовичів (кінець ХІ – середина ХІІІ ст.)	СР	Мазур Олег Перша галицька королева // Княжа доба: історія і культура / Відп. ред. Я.Ісаєвич. – Львів: Інститут українознавства імені Івана Крип'якевича НАН України, 2007. – Вип.1. – С.106-114	10	1-15	Впродовж семестру
Чехія, Німеччина та русько-польські відносини	СР	Волощук М. М. «Русь» в чешских землях (Богемия, Моравия, Силезия) ХІ–ХІV вв.: избранные проблемы // <i>Rossica antiqua</i> . 2014. № 2. С. 3–42	10	1-15	Впродовж семестру
Ягеллони	СР	Naumow A. Władysław II Jagiełło wobec prawosławia // Kaplica Trójcy Świętej na Zamku Lubelskim. Historia, teologia, sztuka, konserwacja. Materiały sesji zorganizowanej w Muzeum Lubelskim 24–	10	1-15	Впродовж семестру

		26 kwietnia 1997 roku. Lublin : Muzeum Lubelskie w Lublinie, 1999. S. 17–23.			
Культура	СР	Sielicki F. Polsko-ruskie stosunki kulturalne do końca XV wieku. Wrocław : Wyd-wo Uniwersytetu Wrocławskiego, 1997. 159 s	10	1-15	Впродовж семестру
Повсякденн я	СР	Voloshcsuk M. W kwestii obecności Rusinów na dworze księżnej Grzymisławy – wdowy (1227– 1258) po księciu krakowsko- sandomierskim Leszku Białym // Tractu temporis. Ludzie – regiony – fakty. Księga jubileuszowa dedykowana Dr hab. Prof. UŁ Tadeuszowi Nowakowi / [red. Tadeusz Grabarczyk, Anna Kowalska- Pietrzak]. – Łódź ; Wieluń : Wieluńskie Towarzystwo Naukowe, 2017. – S. 25–65	6	1-15	Впродовж семестру

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Поточне оцінювання студентів відбувається за 5-бальною шкалою у випадку усних виступів на практичних заняттях із подальшим накопиченням балів задля допуску до складання іспиту. Найменшою для допуску може бути кількість балів 25, найбільшою – 50. У такий спосіб оцінюються усі різновиди індивідуальної та самостійної роботи, яка може також оцінюватися за 10-бальною шкалою, в залежності від рівня складності завдань (див. пункт 4. Результати навчання (компетентності))
Вимоги до письмової	Письмові роботи (дві упродовж семестру) оцінюються за 10-бальною шкалою. До письмових робіт відносяться також будь-які інші види не аудиторної роботи,

роботи	котрі передбачають написання самостійного авторського твору. У такому випадку вони оцінюються за 5-бальною шкалою
Семінарські заняття	Виступи на семінарських заняттях оцінюються за 5-бальною шкалою. Активна усестороння участь на занятті може оцінюватися у один додатковий бал
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуск до підсумкового контролю передбачений за умов відсутності жодної заборгованості за лекційні і практичні заняття та наявності не менше 25 балів, зароблених у різний спосіб під час практичних занять. Заборгованість ліквідується у часі консультативних годин викладача, відповідно до встановленого з ним графіка та форм відпрацювання, які носять індивідуальний для кожного студента характер (див.: пункт 4. Результати навчання (компетентності))

7. Політика курсу

Абсолютно демократична, прозора, зрозуміла, спрямована на і для студента задля його варіативної, інтердисциплінарної та усесторонньої підготовки до занять, при виконанні індивідуальних завдань, співпраці з викладачем тощо

8. Рекомендована література

1. Волощук М. М. «Русь» в Угорському королівстві (XI – друга половина XIV ст.): суспільно-політична роль, майнові стосунки, міграції. Івано-Франківськ : Лілея НВ, 2014. 495 с.
2. Волощук М. М. Rutheni in Polonia XI–XIII vv.: краткие очерки проблемы // Colloquia Russica / [pod red. Vitaliya Nagirnego]. Kraków : Uniwersytet Jagiełłoński, 2014. Series I. V. 4 : Rurikids in dynastic relations: politics, customs, culture, religion (10th–16th c.). Publication after 4th International Conference, Mogilno, 14–16th November, 2013. S. 143–153.
3. Головка О. Б. Останній похід князя Романа Мстиславича у джерелах та історичній думці // Український історичний журнал. 2009. № 4. С. 28–47.
4. Домбровский Д. Генеалогия Мстиславичей. Первое поколение (до начала XIV в.). Издание исправленное и дополненное, Санкт-Петербург : ДМИТРИЙ БУЛАНИН, 2015. 880 с.
5. Иоаннисян О. Польско-русская и венгерско-русская границы в XI–XIII вв. и их отображение в развитии средневековой архитектуры // Początki sąsiedztwa. Pograniczne etniczne polsko-rusko-słowackie w średniowieczu. Materiały z konferencji. Rzeszów 9-11 V 1995 / red. nauk. M. Parczewski. Rzeszów: Muzeum Okręgowe w Rzeszowie; Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiełłońskiego w Krakowie, 1996. S. 157–178.
6. Христианский мир и «Великая Монгольская империя». Материалы францисканской миссии 1245 года / [подготовка латинского текста и перевод С. В. Аксенева А. Г. Юр-ченко ; экспозиция и исследование А. Г. Юрченко]. Санкт-Петербург : Евразия, 2002. 478 с.
7. Щавелева Н. И. Польские латиноязычные средневековые источники. Москва : Наука, 1990.
8. Musin A. Polska Piastów i Ruś Rurykowiczów: nieuniknioność niemożliwych porównań (niektóre uwagi do badań komparatystycznych nad średniowieczną Europą Środkowo-Wschodnią) // Colloquia Russica / [pod red. Vitaliya Nagirnego]. Kraków : Towarzystwo wydawnicze „Historia Jagellonica” ; Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemyślu, 2019. – Series I. V. 9 : Rus’ and Poland (10th–14th centuries). Publications from the 9th International Scientific Conference, Przemyśl, 5th–8th December, 2018. S. 95–121
9. Myśliński K. Dzieje kariery politycznej w średniowiecznej Polsce. Dymitr z Goraja (1340–1400). Lublin : Wyd-wo Lubelskie, 1981. 284 s.

Викладач _____